

Ἑλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Ἀριθμός φύλλου 329

Ἰούνιος 2013

Ἡ σταυρωμένη ἀρχιερωσύνη μου

“Οἱ διώκτες μου, δίχως νά τό καταλάβουν καί δίχως νά τό προγραμματίσουν, μέ ἔσυραν ἔξω ἀπό τήν παρεμβολή τῶν ἄνομων συναλλαγῶν καί τῆς ἐμπορευματικῆς Ἀρχιερωσύνης καί μέ γύρισαν πίσω, στούς αἰῶνες τῶν Κατακομβῶν καί τῶν διωγμῶν, τῶν ἐμπειριῶν τοῦ Κολοσσαίου καί τῶν χαρισματικῶν Συνάξεων. Μέ ὁδήγησαν στόν πλοῦτο καί στήν εὐφροσύνη καί στή χαρά τῆς Ἀρχιερωσύνης, πού περιβάλλεται τό ταπεινό ἔνδυμα τοῦ δεσμοτηρίου, ἀλλά καταλάμπεται ἀπό τό φῶς τῆς παρουσίας τοῦ ἑνός καί μοναδικοῦ Θεοῦ.”

Ἡ σταυρωμένη ἀρχιερωσύνη μου

Δόγω τῆς δυσκολίας πού παρουσιάζει τό ἐγχείρημα νά σκιαγραφῇσαι κανείς μιά πολυσύνθετη καί πολυτάλαντη προσωπικότητα ὅπως ἦταν ὁ μακαριστός ἐπίσκοπος Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος Νικόδημος, σκεφθήκαμε νά ἀφήσουμε τόν ἴδιο νά μᾶς μιλήσει γιά τόν ἑαυτό του, γιά τήν ἀρχιερωσύνη του, γιά τήν σταυρωμένη ἀρχιερωσύνη του. Παραθέτουμε ἐδῶ ἕνα ὑπέροχο κείμενό του ἀπό τό βιβλίο του: “Μνησθείη Κύριος ὁ Θεός” (Ἐκδόσεις ΣΠΟΡΑ, 1997)

Κατά τίς γλυκές ὥρες τῆς ἱερατικῆς διακονίας μου ἔσκυψα στή ζωή καί στή βιωματική ποίηση τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ. Μέ συγκίνησε ἡ ποιητική ἀποτύπωση τῶν ἐμπειριῶν τοῦ φωτεινοῦ αὐτοῦ ἀστέρα τῆς Ἐκκλησίας μας καί μέ γοήτευσε ὁ στίχος του. Ἡ κάθε ἔκφραση εἶναι μιά «ἐκ βαθέων» ἐξομολόγηση. Ἡ κάθε λέξη εἶναι σταλαγματιά αἵματος, πού βγαίνει ἀπό τήν πληγωμένη καρδιά του.

Σταμάτησα μέ δέος σέ ἕνα του στίχο. Τόν διάβασα καί τόν ξαναδιάβασα. Τόν τύπωσα μέσα μου. Ἐγινε γιά μένα μοτίβο ζωῆς καί δεῖγμα τῆς σταυρωμένης ἱερωσύνης.

“Τριάς σῶσον με· καί πάλιν καλῶ, Τριάς

Σέ γάρ προφαίνων ἡμπολισά-
μην φθόνον”.

Τριάδα σῶσε με·

*καί πάλι σέ παρακαλῶ, Τριά-
δα.*

*Γιατί, φωτίζοντας τό δικό σου
πρόσωπο*

ἀγόρασα τό φθόνο.

Ὅταν ἔσερνα τή γραφίδα μου, μεταφράζοντας αὐτό τό στίχο, δέ διέθετα τήν ἀπαραίτητη φαντασία, γιά νά ὑποπτευθῶ πῶς εἶναι δυνατό κάποτε ἡ ποιητική ἔκχυση τοῦ πόνου τοῦ ἁγίου Γρηγορίου νά γίνει ἡ ἔκφραση τῆς προσωπικῆς μου ἐμπειρίας. Πῶς ἡ ἀρχιερατική μου διακονία θά

ἐκδιπλωνόταν μέσα στίς πνικτικές ἀναθυμιάσεις τοῦ φθόνου. Πώς ἡ μικρή λαμπάδα μέ τήν ἀδύναμη φλόγα τῆς ἀρχιερωσύνης θά ἀντιμετώπιζε τόν τυφώνα του μίσους. Πώς τό χρονικό τῆς φτωχῆς μου προσφορᾶς θά χαρασσόταν μέ τίς ρανίδες τοῦ αἵματος.

Ὅλα αὐτά ἔγιναν. Καί ἡ καινούργια ἔκδοση τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζάλης εἶναι ἀφάνταστα πιο σκοτεινή καί πιο τραγική ἀπό τήν πρωτογενή ἔκδοση τοῦ τέταρτου αἰώνα. Ἀτέλειωτη σέ χρονική διάσταση. Καί φρικτή σέ ἐφευρετικότητα, σέ ἔνταση καί σέ ἀνάδελφη συμπεριφορά.

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος πικράθηκε, στέναξε, ἐβόησε πρὸς Κύριο. Καί ἄφησε πίσω του, μαργαριτάρι τῆς καρδιᾶς του, τή θρηνωδία τοῦ πόνου του. Καί ἐγὼ περπάτησα στό σκοτεινό φαράγγι τοῦ διωγμοῦ, ἔζησα τήν ἀτέλειωτη μαρτυρία ἐνός ἐξαγριωμένου ἀρχιερατικοῦ πλήθους καί ἀποτόλμησα νά δανειστῶ τή θρηνωδία του καί νά τήν κάνω δική μου ἀναφορά στήν Παναγία Τριάδα.

Διάβηκα, μέ τό χάρισμα τῆς ἀρχιερωσύνης στήν καρδιά καί μέ τό δισάκι τῆς περιπέτειας στόν ὦμο, ἓνα τέταρτο τοῦ αἰώνα (*τελικά ἡ περιπέτειά του μέχρι τήν

κοίμησή του διήρκεσε σαράντα ὁλόκληρα χρόνια). Ἀπό τήν ἀκμή τῆς βιολογικῆς μου ὑπόστασης ἴσαμε τά λευκά γερατειά. Δέν ἦταν πολλοί αὐτοί πού μέ μίσησαν θανάσιμα. Μιά δράκα ἀνθρώπων. Συνεπίσκοποι καί συλλειτουργοί, πού στήριξαν τούς θρόνους τους καί τήν κοσμική καταξίωσή τους στήν ἐξόντωση τῶν «ἀντιφρονούντων». Ὅλων ἐκείνων πού δέν ἦταν πρόθυμοι νά γονατίσουν καί νά καταθέσουν στά πόδια τους, τσαλακωμένα καί ἀχρηστεμένα, τή συνείδησή τους. Ἦταν λίγοι, ἀλλά κρατοῦσαν στό χέρι τή σφραγίδα τῆς ἐξουσίας. Καί εἶχαν τή δυνατότητα νά συμμαχοῦν μέ τό πολιτικό κατεστημένο καί νά ἐξαγοράζουν, μέ ποικίλες παροχές, τούς μηχανισμούς τῆς βίας καί τῆς καταπίεσης.

Ἀναμετρήθηκα μέ τίς θύελλες τῶν διωγμῶν καί μέ τίς ἀντάρες τοῦ φθόνου. Μέ τή μπουλντόζα τῆς ὑπεροψίας, πού ἰσοπέδωσε τούς Ἱερούς Κανόνες τῆς Ἐκκλησίας καί ἀνέσκαψε τά θεμέλια τῆς νομιμότητος. Μέ τή σκληρότητα τοῦ ἀυταρχισμοῦ καί μέ τήν τραχύτητα τῆς ἀσυδοσίας.

Τά περιστατικά δέν θά τά καταχωρήσω ἐδῶ. Εἶναι τόσο πολλά, πού μποροῦν νά ὑπερκαλύ-

ψουν τόμους. Καί είναι τόσο απίθανα στήν ἐπινόησή τους καί στήν πλοκή τους, πού γεννοῦν ἀγανάκτηση.

Κάποια ἀπ' αὐτά καί κάποια γραπτά ντοκουμέντα τά ἔχω διασώσει σέ προηγούμενες συγγραφές μου. Σταχυολογημένα μέσα ἀπό τόν ὄγκο. Καί καταγραμμένα μέ λιτότητα καί μέ τή λιγότερη δυνατή συναισθηματική φόρτιση (*χαρακτηριστικό τέτοιο ἔργο εἶναι ὁ ὀγκώδης τόμος μέ τόν τίτλο "Εἰπέ τῇ Ἐκκλησίᾳ"). Ἐδῶ δέν ἔχω τήν πρόθεση νά τά ἐπαναλάβω. Οὔτε καί νά τά συμπληρώσω.

Θά μοῦ ἐπιτρέψουν οἱ ἀγαπητοί φίλοι καί οἱ ἀγαπητότατοι ἐχθροί, πού θά διαβάσουν αὐτές τίς γραμμές, νά κρατήσω τό μικρό κουτί τῶν πολυχρόνιων περιπετειῶν καί τῶν θλίψεων κλειστό. Πόθος καρδιάς εἶναι νά ἀνοίξει μόνο ἐνώπιον τοῦ Κυρίου μου, κατά τή μεγάλη μέρα τῆς ἀγάπης του, «ὅτε μέλλομεν πάντες, γυμνοί καί ὡς κατάκριτοι τῷ ἀδεκάστῳ Κριτῇ παρίστασθαι».

Τούτη τήν ὥρα θέλω νά μιλήσω ἐξομολογητικά. Στούς συνεισκόπους μου. Στούς ἀγαπημένους μου ἱερεῖς. Στό ποίμνιο, πού μοῦ ἐμπιστεύθηκε ὁ Θεός. Στήν

Ἐκκλησία τοῦ «σήμερα» καί τοῦ «αὔριο». Στόν ἐκλεκτό λαό τοῦ Θεοῦ, πού παρακολουθεῖ μέ ἀγωνία, πού ἔχει τό δικαίωμα νά ζυγίζει μέ ἀκρίβεια τό εἰδικό βάρος καί τήν προσφορά τῶν ποιμένων του, πού εἶναι ὁ φύλακας τοῦ θησαυροφυλακίου τῶν Ἱερῶν Παραδόσεων καί ἐκφραστής τῆς καθολικῆς συνείδησης τῆς Ἐκκλησίας. Θέλω νά ἀποθέσω στά χέρια καί στίς καρδιές τῶν συλλειτουργῶν μου, αὐτῶν πού τούτη τή στιγμή κυκλώνουν τό Πανάγιο Θυσιαστήριο καί αὐτῶν πού θά πλησιάσουν τίς βαθμίδες του μετά τή δύση τῆς δικῆς μου γενιᾶς, τοὺς στοχασμούς μου καί τίς ἐμπειρίες μου. Καί νά ἐμπιστευτῶ στίς ταραγμένες συνειδήσεις τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας τήν ἐλπίδα, πού γεμίζει τή δική μου ὑπαρξη καί πού εἶναι δῶρο τοῦ Παναγίου καί Τελεταρχικοῦ Πνεύματος.

Ἀπό τό 1974 ἴσαμε τούτη τήν ὥρα ἀντιμετωπίζω τό διωγμό. Τόν ὀργανωμένο διωγμό ἐκ μέρους τῶν ἀδελφῶν καί συλλειτουργῶν μου. Ἐκ μέρους τοῦ πρώτου κατά τήν ἀρχιερατική τάξη ἀδελφοῦ, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος. Καί ἐκ μέρους ὅλων ἐκείνων πού συμπορεύονται μαζί του στό μονο-

πάτι της αὐθαιρεσίας καί τῆς κατάλυσης τῆς Κανονικῆς τάξεως τῆς ἀγιώτατης Ἐκκλησίας μας.

Στό μακρό αὐτό διάστημα πολλές φορές ἀναζήτησα τήν Πατρική σκιά τοῦ ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ. Ἐπιασα στά χέρια μου τά ἐξομολογητικά κείμενά του. Καί μίλησα στό Θεό μέ τίς δικές του λέξεις:

“Οἱμοι μακρᾶς ζωῆς τε καί παροικίας,

Τῶν τ' ἔνδοθεν, τῶν τ' ἔκτοθεν παλαισμάτων,

Ὑφ' ὧν τό κάλλος φθείρεται τῆς εἰκόνας!

Τίς δρῶς τοσαύτην πνευμάτων φέρει βίαν;

Τίς ναῦς τοσούτοις κύμασι συνερράγη;

Πόνῳ τέτρυμμαι, πραγμάτων τ' ἐπιδρομαῖς,...

Φίλοι μ' ἔκαμψαν, νοῦσος ἐτρύχωσέ με.

Λίθοις ἐδέχθην ὥς τις ἄλλος ἄνθεσι.

Λαοῦ κεχήρωμ', ᾧ τό Πνεῦμα ἐνίδρυσε.

Τέκνων τά μέν λέλοιπα, τῶν δ' ἀπεζύγην,

Τοῖς δ' οὐ τετίμημ', ὦ πατρός παναθλίου!

Οἱ συνθῦται μου δυσμενεῖς ἐχθρῶν πέρα,

Οὐδέ τράπεζαν μυστικήν δεδοικότες,

Εἰ μή τί γ' ἄλλο, καί πόνους τοὺς εἰς τόδε,

Οὓς καί πονηροῖς πολλάκις τιμᾶν ἔθος·

Οὐδ' ὕβρεως δόξαν τιν' ἐξιώμενοι·

Ἀλλ' ἐν πνέοντες, τήν ἐμήν ἀτιμίαν”.

Ἀλίμονο, μέ κατέβαλε ἡ μακρά ζωή

καί ἡ ξενιτιά μου στή γῇ

καί τά ἐσωτερικά

καί τά ἐξωτερικά ἀγωνίσματα,

ἀπ' τά ὁποῖα φθείρεται ἡ ὁμορφιά

τῆς θείας εἰκόνας!

Ποιά βελανιδιά μπορεῖ νά ὑποφέρει

μιά τέτοια ὁρμή τῶν ἀνέμων;

Καί ποῖο καράβι

σέ τόσα κύματα δέν ἔσπασε;

Ἐχω συντριβεῖ ἀπ' τόν πόνο

κι ἀπ' τίς ἐπιδρομές τῶν περιστάσεων....

Οἱ φίλοι μέ ἔκαμψαν

ἡ ἀρρώστια μέ βασάνισε.

Ἔγινα δεκτός μέ πέτρες,

ὅπως ὁποιοσδήποτε ἄλλος μέ ἄνθη.

Στερήθηκα τό λαό,

στόν ὁποῖο τό Ἅγιο Πνεῦμα μ' ἐγκατέστησε ποιμένα.

Τά πνευματικά μου παιδιά
 άλλα τά ἄφησα,
 ἀπό ἄλλα ἀποσπάστηκα
 κι ἀπό ἄλλα δέν τιμήθηκα σάν
 πατέρας!

ὦ, πόσο εἶμαι ἄθλιος πατέ-
 ρας!

Οἱ συνθῦτες μου εἶναι ἀπέ-
 ναντί μου δυσμενεῖς

πιό πολύ κι ἀπ' τοὺς ἐχθρούς,
 χωρίς νά φοβοῦνται

μήτε τή μυστική Θεία Τράπε-
 ζα,

κι ἂν ὄχι τίποτε ἄλλο,

οὔτε τοὺς κόπους μου τούτους,

πού πολλές φορές κι οἱ πονη-
 ροί

συνηθίζουν νά τιμοῦν.

Οὔτε θέλουν νά θεραπεύσουν
 κάποιο φρόνημα ἀλαζονείας,

ἀλλά ἓνα καί μόνο ἀναπνέουν,
 τή δική μου ἀτίμωση.

Κατά τή μακρά λιτανεία τῆς
 ὁδύνης προσπάθησα νά κρατή-
 σω τό βλέμμα στηλωμένο στόν
 Σταυρωμένο Κύριό μας. Στό ἀγ-
 κάθινο στεφάνι Του. Στή λογι-
 σμένη πλευρά Του. Καί καθώς
 τόν ἔβλεπα νά θυσιάζεται «ὑπέρ
 τῆς τοῦ κόσμου σωτηρίας», ἀνα-
 κάλυψα τή δύναμη τῆς σταυρω-
 μένης ἀρχιερωσύνης. Τῆς ἀρχιε-
 ρωσύνης πού ἀσκεῖται πέρα ἀπό
 τή φαντασμαγορία τοῦ ἀξιώμα-
 τος καί τῆς αὐτοκρατορικῆς ἐμ-

φάνισης. Ἐλεύθερη ἀπό τοὺς κα-
 νόνες τῆς συνοδοιπορίας μέ τό
 κατεστημένο τοῦ κόσμου καί τῆς
 ἀνταλλαγῆς τῶν «κατά συνθή-
 κην» φιλοφρονήσεων. Γνώρισα
 ἄμεσα καί ἐμπειρικά τήν ἀρχιε-
 ρωσύνη, πού ἱερουργεῖται στή
 βάση τοῦ Σταυροῦ καί κατενώ-
 πιον ἐκείνου, πού «ἐπώχευσε πλού-
 σιος ὢν, ἵνα ἡμεῖς τῇ ἐκείνου
 πτωχείᾳ πλουτήσωμεν» (Β' Κο-
 ρινθ. ἡ' 9).

Εἶναι ἐντελῶς διαφορετικό
 πράγμα νά ἀπολαμβάνεις τήν ἐ-
 ξουσία, νά γεύεσαι τίς τιμές καί
 τίς δόξεις, νά ἀνεβαίνεις προκλη-
 τικά τά σκαλοπάτια τοῦ θρόνου
 καί νά φωτίζεσαι ἀπό τά ἐκτυ-
 φλωτικά φῶτα τῶν τηλεοράσεων
 καί διαφορετικό πράγμα νά ση-
 κώνεις τό σταυρό, νά ἀνηφορί-
 ζεις μέ κόπο καί νά ποτίζεις τό
 μονοπάτι μέ δάκρυ καί αἷμα. Ἡ
 πρώτη ἔκδοση τῆς ἀρχιερατικῆς
 ἐμπειρίας εἶναι δάνειο ἀπ' τήν
 τράπεζα τῆς κοσμικῆς εὐφροσύ-
 νης. Ἡ δεύτερη ἔκδοση εἶναι ἐκ-
 πλήρωση χρέους, ἀχνό ἀντίγρα-
 φο τῆς σταυρικῆς προσφορᾶς τοῦ
 μεγάλου Ἀρχιερέα Χριστοῦ.

Ἄν δέν ἔβλεπα ὁλόγυρά μου
 τίς ἀγριεμένες φυσιογνωμίες τῶν
 ἀρχιερέων τῆς ἐποχῆς μου, ἂν δέν
 ἔφταναν στίς ἀκοές μου τά πι-
 κρά τους λόγια καί οἱ μυστικές

συνεννοήσεις της δολοπλοκίας, ἂν δέν γινόμεουν ἀποδέκτης τῶν καταδικαστικῶν ἀποφάσεων, πού μέ καταδίκάζαν δίχως νά μέ δικάσουν, ἂν δέν συναντοῦσα μπροστά μου τό τεῖχος τῆς κατεστημένης ἀδιαλλαξίας, πού μοῦ ἀρνήθηκε τό πιό φτηνό ἀλλά καί τό πιό θεμελιακό ἀγαθό, τή δικαιοσύνη, δέ θά ἀνακάλυπτα τή δύναμη τῆς σταυρωμένης Ἀρχιερωσύνης. Δέ θά ἔβρισκα τό ἀνηφορικό μονοπάτι τοῦ Γολγοθᾶ, τό μονοπάτι τῆς γνήσιας ἀρχιερατικῆς πορείας καί δέ θά ἔφτανα ἐκεῖ πού στάθηκαν οἱ δύο θλιμμένες φυσιογνωμίες, ἡ Παναγία Μητέρα καί ὁ μαθητής «ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς» (Ἰωάν. ιθ' 26). Θά ἐρχόμεουν καί θά παρερχόμεουν, θά ἀνέβαινα μέ τή νεανική μου ἀλκή τά σκαλοπάτια τοῦ ἐπισκοπικοῦ θρόνου καί θά τά κατέβαινα μέ τή δυσχέρεια τοῦ ἀνήμερου γέροντα, χωρίς νά ἔχω νιώσει τό συγκλονισμό τοῦ σταυρικοῦ Πάθους καί τό νόημα τῆς παράστασης καί τῆς διακονίας κατενώπιον τοῦ Σταυροῦ καί σέ ἔκφραση πιστότητας καί ἀγάπης στό πρόσωπο τοῦ σταυρωμένου Λυτρωτῆ μας.

Σηκώνοντας τό σταυρό τοῦ διωγμοῦ γιά ἓνα τέταρτο τοῦ αἰῶνα (*τελικά γιά σαράντα ὁλό-

κληρα χρόνια), ἀνακάλυψα ἄλλες διαστάσεις τοῦ ἱεροῦ λειτουργήματός μου. Πτυχές πού μένουν μυστικές, ὅσο ἡ ἀρχιερατική ἀξία δαπανᾶται στό πολυκατάστημα τῆς δόξας καί τῶν ἀπατηλῶν κοσμικῶν προνομίων.

Ἀνακάλυψα τό πένθος, πού εἶναι προανάκρουσμα τῆς Ἀναστάσιμης μελωδίας. Τήν Ἱερουργία τῆς Εὐχαριστίας, πού δέν ἐκτυλίσσεται μέσα στό σκηνικό τῆς μεγαλοπρέπειας ἀλλά στήν Κατακόμβη τῆς ἀπλότητος, τῆς ἀμεσότητας καί τῆς ἐγκάρδιας συνομιλίας. Τή γεύση τῶν δακρύων, πού δέ σκορπίζονται στούς πέντε ἀνέμους τῶν διαψεύσεων καί τῶν ἀπογοητεύσεων, ἀλλά σταλάζουν στό ἴδιο λαγῆνι πού ἔχουν σταλάξει τά δάκρυα τοῦ μαθητῆ τῆς ἀγάπης, τοῦ Ἰωσήφ τοῦ «ἀπό Ἀριμανθαίας» (Ἰωάν. ιθ', 38), τοῦ κρυφοῦ μαθητῆ Νικοδήμου καί τῶν Μυροφόρων γυναικῶν.

Ὅταν σέ κάποια μικρή γωνιά μαζευόμεσταν ὅλοι οἱ συλλειτουργοί τῆς ἔμπονης Ἀρχιερωσύνης καί προσφέραμε ὁλονύκτια λατρεία καί κοινωνοῦσαμε τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Κυρίου μας, «τό ὑπέρ ἡμῶν ἐκχυνόμενον» (Λουκ. κβ' 20), περνούσαμε ἀπό τήν ἀγωνία, πού ἔζησαν οἱ

ἅγιοι Ἀπόστολοι, καθώς ἔκαναν τήν τελευταία τους πορεία πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα, στήν πληρότητα τῆς ζωῆς πού τοὺς χάρισε ὁ Δεῖπνος τῆς ἀγάπης.

Ἀνακάλυψα τή μυστική ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Τά μέλη της, πού τὰ ἐμπνέει καὶ τὰ τροφοδοτεῖ ἡ γνήσια ἀγάπη. Τῇ δύναμη, πού ἐκπέμπεται ἀπὸ κάθε πράξη Εὐχαριστιακῆς κοινωνίας καὶ ἀπὸ κάθε ἐπικοινωνία ἀδελφικῆς καὶ γόνιμης συνεργασίας. Ἔχασα ἀπὸ γύρω μου τοὺς κόλακες. Καὶ κυκλώθηκα ἀπὸ τοὺς γνήσιους ἀδελφούς. Ἐλευθερώθηκα ἀπὸ τίς ψεύτικες φιλοφρονήσεις καὶ τίς ἰδιοτελεῖς συνοδοιπορίες καὶ ἔζησα στή καθαρή ἀτμόσφαιρα τῆς ἀνιδιοτελοῦς ἀγάπης. Εἶδα νά μοῦ γυρίζουν τίς πλάτες οἱ ἄρπαγες τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ χρήματος καὶ μοῦ προσφέρθηκαν σέ χειραψία τὰ χέρια πού δέ βουτήχτηκαν ποτέ στήν ἄνομη διαχείριση τοῦ ἱεροῦ κορβανᾶ.

Ἀνακάλυψα τήν ἀπεριόριστη δύναμη τῆς ἀρχιερατικῆς φτώχειας. Δώδεκα ἀδελφοί ἀρχιερεῖς ἀξιωθήκαμε νά περπατήσουμε στό στάδιο τοῦ διωγμοῦ μας «ὡς πτωχοὶ πολλοὺς δέ πλουτίζοντες, ὡς μηδέν ἔχοντες καὶ πάντα κατέχοντες» (Β΄ Κορινθ. στ΄ 10). Μετροῦσα τὰ εἰσοδήμα-

τα τῶν ἔντεκα συναθλητῶν μου καὶ τὰ ἔβλεπα ἀνύπαρκτα. Ἀτένιζα τὰ πρόσωπά τους καὶ διαπίστωνα πὼς ἔλαμπαν. Μετροῦσα καὶ τὰ ἔργα τῆς διακονίας τους καὶ τῆς φιλανθρωπίας τους καὶ ὁ κατάλογος μάκραινε. Ἀδύναμος καὶ ἐγὼ συνοδοιπόρος τους, χαιρόμουνα τίς εὐλογίες πού μοῦ χάριζε ὁ Κύριος καὶ τὰ ἔργα πού ξεπετοῦσε ἡ εὐδοκία Του καὶ πρόσθετα τήν εὐχαριστία μου στή δική τους εὐχαριστία.

Ἀνακάλυψα τήν οἰκουμενική ἐμβέλεια τῆς ἔμπονης Ἀρχιερωσύνης. Οἱ ἀδελφοί μας, πού εἶχαν ἐνταχτεῖ στό ἐκκλησιαστικό κατεστημένο, μέρα μέ τῇ μέρα ἔσφιγγαν τὰ δεσμά. Ὡρα μέ τήν ὥρα ἰσχυροποιοῦσαν τήν ἀπομόνωση. Τῇ συμμαχία τῶν δυνάμεων τοῦ σκοτοῦς τήν εἶχαν ἐξασφαλισμένη. Τήν ὑποταγὴ τῶν Μέσων τῆς Μαζικῆς Ἐνημέρωσης τήν πλήρωναν καὶ τήν εἶχαν στή διάθεσή τους. Καὶ μεῖς, οἱ δώδεκα λειτουργοὶ τῆς σταυρωμένης Ἀρχιερωσύνης, ζήσαμε τό θαῦμα. Ὁ πόνος μας βγήκε ἔξω ἀπὸ τό κελλί τῆς ἀπομόνωσής μας καὶ ἔγινε πόνος ὅλης τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ μαρτυρία μας διαπέρασε τὰ τεῖχη τῆς παραπληροφόρησης καὶ ἔγινε ἀποδεκτὴ ἀπὸ τό ἁγιασμένο πλήρωμα. Τούτη

τήν ώρα νιώθουμε τήν ἀγάπη τῶν μελῶν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Σώματος νά μᾶς περιβάλλει. Τίς προσευχές τους νά μᾶς ἀκολουθοῦν. Τά βήματά τους νά ἀκούγονται πλάι μας. Δέν εἶναι δικό μας κατόρθωμα αὐτό. Δέν εἶναι ἐπίτευγμα τοῦ δικοῦ μας μόχθου. Εἶναι δημιουργία τοῦ Παρακλητοῦ. Νεύση Ἐκείνου, πού «*ιερέας τελειοῖ, ὅλον συγκροτεῖ τόν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας*».

Οἱ διώκτες μου, δίχως νά τό καταλάβουν καί δίχως νά τό προγραμματίσουν, μέ ἔσυραν ἔξω ἀπό τήν παρεμβολή τῶν ἄνομων συναλλαγῶν καί τῆς ἐμπορευματικῆς Ἀρχιερωσύνης καί μέ γύρισαν πίσω, στούς αἰῶνες τῶν Κατακομβῶν καί τῶν διωγμῶν, τῶν ἐμπειριῶν τοῦ Κολοσσαίου καί τῶν χαρισματικῶν Συνάξεων. Μέ ὁδήγησαν στόν πλοῦτο καί στήν εὐφροσύνη καί στή χαρά τῆς Ἀρχιερωσύνης, πού περιβάλλεται τό ταπεινό ἔνδυμα τοῦ δεσμοτηρίου, ἀλλά καταλάμπεται ἀπό τό φῶς τῆς παρουσίας τοῦ ἐνός καί μοναδικοῦ Δεσμίου, «*Ὅς ἐταπείνωσεν ἑαυτόν γενόμενος ὑπῆκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δέ σταυροῦ*» (Φιλιππησ. β' 8).

Σφραγίζω τήν ἔκφραση τῶν αἰσθημάτων μου καί τῶν στοχα-

σμῶν μου -πρώτη καί τελευταία ἀναφορά μου στήν προσωπική μου Ἀρχιερωσύνη- μέ μιᾶ δήλωσι καί μέ μιᾶ ἱκεσία.

Ἀρνήθηκα μέ ὅλη μου τή δύναμη τίς πράξεις ντροπῆς, πού σχεδίασαν καί ὑλοποίησαν οἱ λίγοι ἐπίσκοποι. Αὐτοί, πού ἔσυραν τό ἄρμα τῆς Ἱεραρχίας στό χάος καί στό βοῦρκο κατά τό τελευταῖο τέταρτο τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνα. Ἀλλά, πηγαία βγαίνει ἀπό μέσα μου ἡ εὐχαριστία καί ἡ δοξολογία καί προσφέρονται στόν «*Ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν*» (Ἐβρ. γ' 1). Τόν εὐχαριστῶ, γιατί μετέστρεψε τήν πικρία σέ γεύση ζωῆς, τήν ἀπομόνωση σέ ἄνοιγμα διακοινίας, τόν κατατρεγμό σέ Γολγοθᾶ εὐλογίας, τήν ὀδύνη σέ πληρότητα γαλήνης.

«Τῆς ἀρχιερωσύνης μου μνησθεῖν Κύριος ὁ Θεός ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε...».

«Τῆς ἀρχιερωσύνης τῶν ἔντεκα συναθλητῶν μου μνησθεῖν Κύριος ὁ Θεός...».

«Τῆς ἀρχιερωσύνης τῶν διωκτῶν μου μνησθεῖν Κύριος ὁ Θεός...».

+ Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

† Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ (Υ)

Ένα έρώτημα πού προβάλλεται μέ δδύνη από τό ζωντανό καί χαρισματικό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, ἀπό τά πιστά μέλη πού ποθοῦν νά βλέπουν τό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας νά ἀπλώνεται καί νά κερδίζει ἔδαφος στίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων: Γιατί ἄραγε τέτοια δυναμικά στελέχη τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως ὁ μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος Νικόδημος, πού βίωσαν τήν ἱερωσύνη καί τήν ἀρχιερωσύνη ὡς μιά χαρισματική ἀποστολή καί ἀναλώθηκαν γιά τόν καταρτισμό τῶν ἀγίων, βρέθηκαν ξαφνικά ἐκτοπισμένοι ἀπό τή θέση πού τό Ἅγιο Πνεῦμα τοὺς τοποθέτησε; Καί μόνο ὡς ἐρώτημα αὐτό εἶναι κάτι πού πονάει πολύ τό ἐκκλησιαστικό σῶμα. Δυστυχῶς, ἡ ἀπάντηση στό ἐρώτημα αὐτό πονάει ἀκόμα πιο πολύ. Μετά τήν παραίτηση τοῦ Ἱερωνύμου ἀπό τόν Ἀρχιεπισκοπικό θρόνο ὁ Ἰωαννίνων Σεραφεῖμ, ἔχοντας τήν ἀπόλυτη ὑποστήριξη τοῦ δικτάτορα Ἰωαννίδη, ἐπέλεξε τή φόρμουλα νά ὀνομάσει “κανονική” Ἱεραρχία τήν λεγομένη “πρεσβυτέρα” Ἱεραρχία τῶν πρό Ἱερωνύμου Ἱεραρχῶν (32 τόν ἀριθμόν, ἄραγε οἱ ὑπόλοιποι 34 δέν ἀνῆκαν πλέον στήν κανονική Ἱεραρχία;). Γιά νά πετύχει, μάλιστα, τήν ἐκλογή προέβη σέ κυνικές συναλλαγές καί φατριαστικές δοσοληψίες. Μέσα στήν πληθώρα τῶν ὑποσχέσεων συμπεριλαμβάνονταν καί κομμάτια ξένων μητροπόλεων (Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος-2 κομμάτια καί Θεσσαλονίκης- ἄλλα 2), πού ἔπρεπε μετά νά δημιουργηθοῦν, ἀλλά καί μητροπόλεις πού ἦταν πλήρεις καί γιαυτό οἱ μητροπολίτες τοὺς ἔπρεπε νά διωχθοῦν. Παράλληλα, λοιπόν, μέ τήν ἐκλογή τοῦ Σεραφεῖμ μεθοδεύτηκε καί ἡ βίαιη ἐκδίωξη τῶν δώδεκα μητροπολιτῶν. Διαβάστε παρακάτω τήν ἀποκαλυπτική ἐπιστολή τοῦ Ἐλευθερουπόλεως Ἀμβροσίου πρὸς τόν Ἀρχιεπίσκοπο καί τοὺς μητροπολίτες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μέ ἡμερομηνία 20-1-1977, πού μέ σκληρό τρόπο ἀποδεικνύει τήν ἀλήθεια τῶν παραπάνω.

...16. Γράφετε, Μακαριώτατε: "Ἐκλαμβάνομενὼς Σταυρόν δοκιμασίας τόν ἡγετικόν θῶκον, ἐφ' οὗ ἀνεβίβασεν ἡμᾶς ἡ πανσθενής Δεξιὰ τοῦ Κυρίου διὰ τῆς τιμητικῆς καί ἐλευθέρας ψήφου τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας".

Ἀντιπαρέρχομαι τήν ἀνίερρον παρομοίωσιν τοῦ "ἡγετικοῦ σας θῶκου"

πρὸς τόν κενωτικόν Σταυρόν...

Θά βοηθήσω, ὅμως, τήν μνήμην σας -ἂν καί δέν χρειάζεται ἡ ἰδική μου βοήθεια- διὰ νά ἐνθυμηθῆτε ὠρισμένα "λησμονηθέντα".

Δέν σᾶς ἀνεβίβασε, Μακαριώτατε, εἰς τόν "ἡγετικόν θῶκον" ἡ "πανσθενής Δεξιὰ τοῦ Κυρίου". Οὔτε "ἡ τιμητικῆ"

καί ἐλευθέρα ψῆφος τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας". Ποίαν σχέσιν εἶναι δυνατόν νά ἔχωμεν ἡμεῖς, καθ' ὃν τρόπον πολιτευόμεθα, πρὸς τὴν "πανσθενῆ Δεξιάν τοῦ Κυρίου" καί πρὸς τὸ τὰ "πάντα χρηγοῦν" Ἄγιον Πνεῦμα; Διαπὶ ἐμπαίζομεν τὸν Θεόν καί προκαλοῦμεν μέτσην ἀσέβειαν τὸ ἔλεός του καί τὴν μακροθυμίαν του; Μήπως χρειάζεται νά ἔχη τις εἰδικὸν χάρισμα διὰ νά διαγνώσῃ ἐκ τῆς ὅλης πολιτείας καί ἀναστροφῆς μας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἄγιον ἀπεδήμησεν ἀπὸ ἡμᾶς καί ἡμεῖς διὰ τῶν πράξεων καί τῆς ὅλης βιοτῆς μας κατηντήσαμεν τὴν Ἀγίαν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν εἰς τὸν Ἑλλαδικὸν χῶρον "ρυπῶσαν, αὐχμῶσαν, γυμνήν, πεφυρμένην αἵματι"; (Ἱερ. Χρυσόστομος).

Κυνικαὶ συναλλαγαί, φατριαστικαὶ δοσοληψίαι καί ταπεινά συμφέροντα σὰς ἀνεβίβασαν διὰ τῆς "πανσθενοῦς δεξιᾶς" τοῦ φίλου σας Ἰωαννίδου εἰς τὸν "ἡγετικὸν θῶκον". Ἀφ' ἧς κατὰ τὴν ἀποφράδα ἐκείνην ἡμέραν τῆς 25ης Νοεμβρίου 1973, ἐνεφανίσθητε εἰς τὴν τηλεοψιαν ὀραζόντες ὅλως ἀντικανονικῶς καί αὐθαγῶς τὴν "κυβέρνησιν" τῆς β' φάσεως τῆς δικτατορίας, καθιερώθητε καί ὡς ἀντίστοιχος Ἀρχιεπίσκοπος αὐτῆς.

Ἀνῆλθετε τότε εἰς Κηφισίαν καί ἐπεσκέφθητε τὸν πολλὰ εὐεργετήσαντα ὑμᾶς Μακ. πρ. Ἀθηνῶν κ. Ἰάκωβον, εἰς τὸν ὁποῖον κατεστήσατε τελεσιγραφικῶς γνωστὸν ὅτι: "Ὁ Ἰωαννίδης εἶπεν ὅτι θά μέ κάνη Ἀρχιεπίσκοπον ἔστω καί μέ Σύνοδον πέντε ἢ καί τριῶν ἀριστίνδην συνδικῶν". Ὁ γέρον Ἱεράρχης ἐταράχθη. Διὰ τῆς διακρινούσης αὐτὸν εὐφύας καί τῆς πλουσίας πείρας του

περὶ τὰ Ἐκκλησιαστικά συνέλαβε τὸν κίνδυνον τοῦ κατεξευτελισμοῦ τοῦ κύρους τοῦ Σώματος τῆς Ἱεραρχίας, ἐάν ἡ "ἐκλογὴ σας" ἐπραγματοποιεῖτο δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου. Ἐζητήθη τότε ἐναγωνίως μία "φόρμουλα" συγκροτήσεως ἐνρύτερου ἐκλογικοῦ Σώματος ἐκ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Ἀρχιερέων. Οὕτω κατελήξαμεν εἰς τὸ Συνδικτικὸν Σχήμα τῆς λεγομένης "πρεσβυτέρας Ἱεραρχίας" -ἀπαρχὴν τοῦ θανασίμου τραυματισμοῦ τῆς ἐνότητος τοῦ Σώματος τῶν Ἐπισκόπων.

Δέν θά ἀναφερθῶ εἰς τὰς θαυματουργικὰς ἀλλαγείας, διὰ τῶν ὁποίων κατέστη -ἐπὶ τέλους!- δυνατὴ ἡ συγκροτήσις αὐτῆς τῆς Συνόδου. Εἶναι μία ὑπόθεσις, ἡ ὁποία προκαλεῖ πολλήν ἐντροπήν... Θά ἐπισημάνω μόνον μερικὰς ἀληθείας, πικρὰς ἀληθείας, αἱ ὁποῖαι -παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι οὐδὲν τὸ ἐπιθυμῶ- ἀσφαλῶς θά λυπήσουν τοὺς ἀγίους ἀδελφούς τῆς Συνόδου ἐκείνης τῆς "πρεσβυτέρας Ἱεραρχίας".

Ἐνεφανίσθητε ὡς ὁ ἐκλεκτός τῶν τότε κρατούντων καί, ἐπειδὴ ἐγνωρίζατε καί ὁ ἴδιος ὅτι ἡ Ἱεραρχία δέν ἦτο δυνατόν νά σὰς ἐκλέξῃ Ἀρχιεπίσκοπον, παρεπλανήσατε κατ' ἡθικῶς ἀνεπίτρεπτον τρόπον τοὺς ἐκκλησιαστικούς παράγοντας, ὑποσχεθέντες ὅτι θά ἀσκήσητε χρῆν Ἀρχιεπισκόπου ἐπὶ ἓν μόνον ἐξάμηνον, μετὰ τὸ ὁποῖον θά ἐπεστρέφατε εἰς Ἰωάννινα.

Παραλλήλως, δέν ἐφείσθητε προεκλογικῶν ἐπαγγελιῶν πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν. Ἐνεφανίσθητε ὡς ὁ λυτρωτὴς τῶν φόβω καί τρόμῳ συνεχομένων ἐκ τῆς παρουσίας τοῦ Μακ. Ἱερωνύμου Ἀρχιερέων. Ποῖος δέν ἐνθυμεῖται τὸ πελιδνὸν πρόσωπον καί τοὺς ἐντρόμους

ὀφθαλμούς μᾶς μεγάλης μερίδος ἐκ τῆς πρεσβυτέρας Ἱεραρχίας; Διαπὶ αὐτός ὁ φόβος; Ὁ Κύριος οἶδε (καὶ μόνον ὁ Κύριος;...)

Ὑπεσχέθητε τὴν ἐπάνοδον τοῦ ἐπαράτου "μεταθετοῦ", τὸ ὅποῖον, κατόπιν σκληρῶν καὶ μακροχρονίων ἀγώνων, εἶχε καταδικασθῇ καὶ καταργηθῇ ὑπὸ τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὑπὸ συμπάσης τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, πᾶν ἐκσπάση ἢ λαίλαψ τῆς δικτατορίας. Καὶ ὑπεσχέθητε, παραλλήλως, τὸν διαμελισμὸν τῆς Ἀρχιεπισκοπικῆς περιφερείας, ὡς καὶ των Μητροπόλεων Θεσσαλονίκης καὶ Ἀττικῆς, πρὸς τακτοπάησιν τῶν "ταξιδευτῶν" ὑποστηρικτῶν σας Ἐπισκόπων. Καὶ ὄντως, εὐθύς μετὰ τὴν ἐκλογὴν σας, ἤρχισεν ἡ θλιβερά διακίνησις ἐκ τῶν πτωχῶν παραμεθορίων περιοχῶν εἰς τὰς "προνομιούχους" Μητροπόλεις τοῦ κέντρου. Οὕτως: ὁ Σεβ. κ. Νικόδημος Βαλινδράς, ὁ περιφερόμενος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν Ἀθήναις καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ριζώσῃ εἰς τὴν ταπεινὴν καὶ ἀκρατικὴν Ζίχνην, μεταπηδᾷ εἰς τὴν Μητρόπολιν Πατρῶν, ἵνα μὴ εὖρη οὐδ' ἐκεῖ ἡσυχίαν... Ὁ Σεβ. Ἀλ. Καντώνης, ναυαγῆσας οἰκτρῶς εἰς τὴν ὑπέροχον καὶ ἀποστολικὴν ἔδραν τῆς Μητροπόλεως Φιλίππων, δρᾷττεται (ἀληθῆς σανὶς σωτηρίας...) τῆς εὐκαιρίας καὶ ἐγκαθίσταται εἰς Περιστέριον, ἔνθα καὶ πολλά νεκροταφεῖα... Ὁ Σεβ. κ. Τιμόθεος Ματθαϊάκης, κεκοπιακῶς ἐκ τῆς πολυχρονίου παραμονῆς του εἰς τὴν ὑψίστης (διὰ λόγους θερησκευτικούς καὶ ἐθνικούς) σημασίας Μητρόπολιν Κομοτηνῆς, ἐγκαταλείπει αὐτὴν καὶ κατέρχεται εἰς Νέαν Ἰωνίαν. Ὁ Σεβ. κ. Δωρόθεος Γιανναρόπουλος ἀποστρέφε-

ται τὴν γραφικὴν, ἀκρατικὴν καὶ ἱστορικὴν Καστορίαν, προκειμένου νὰ διέλθῃ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ βίου του εἰς τὸ ἀριστοκρατικὸν βόρειον προάστειον τῶν Ἀθηνῶν, τὴν Κηφισίαν. Ὁ Σεβ. κ. Παντελεήμων Χρυσοφάκης, ἐν ᾧρᾳ ὑψίστης ἐθνικῆς κρίσεως, ἐγκαταλείπει τὴν θεόθεν ἐμπιστευθεῖσαν αὐτῷ Ἐπισκοπὴν Σάμου, τὴν κανονικὴν πνευματικὴν αὐτοῦ σύζυγον, τὴν γειτνιαζούσαν πρὸς τὰς Μικρασιατικὰς ἀκτὰς τῶν Χαμένων Πατράδων, διὰ νὰ περιπτυχθῇ τὴν πάγκαλον Νύμφην τοῦ Θερμαϊκοῦ. Ἐχόμεν καὶ τὴν ἰδιότυπον περὶπτωσιν τοῦ Σεβ. κ. Παύλου Σοφοῦ, ὁ ὁποῖος, ἀπολέσας τὸ "τραῖνον" πρὸς τὴν Μητρόπολιν Ζακύνθου (παρὰ τὰς δραματικὰς κραυγὰς καὶ σκηνάς του κατὰ τὰς συνεδρίας τῆς προλαβούσης Δ.Ι.Σ.) κατῴρθωσε νὰ ἐπιτύχῃ τὸν διορισμὸν του, ὡς Τοποτηρητοῦ αὐτῆς, εἰς πείσμα τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀρχαιοθὲν κρατούντων καθὼς καὶ ρητῆς διατάξεως τοῦ ἰσχύοντος Καταστατικοῦ Χάρτου, ὅτι δηλαδή Τοποτηρητὴς χηρευοῦσης Μητροπόλεως ὀρίζεται Μητροπολίτης ἐκ τῶν ὁμόρων.

Ὑπεσχέθητε, Μακαριώτατε, ἀκό-

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Μηνιαῖο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικὸς 2360

Ἰδιοκτήτης-Ἐκδότης

ὁ Ἀρχιμανδρίτης

Εἰρηναῖος Μπουσδέκης

Διεύθυνση

190 11 Αὐλῶν-Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X

Ἀνταύγειες στό σκοτάδι τῆς ἐξορίας

Ἀποσπάσματα ἀπό τό

ἡμερολόγιο τοῦ μητροπολίτου Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος Νικοδήμου

25-06-1975. Σήμερα συμπληρώθηκε ἓνας χρόνος ἀπό τήν ἡμέρα τῆς ἐπιβολῆς τῆς καταδίκης ἀπό τή Σύνοδο τοῦ Σεραφείμ. Πέρασα ἓνα χρόνο μέ πολύ κόπο καί πόνο. Ἦταν ὅμως καί μιά πλούσια ἐμπειρία. Τά γεγονότα πού ἔζησα ἦταν μηνύματα ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Λυπᾶμαι

πού δέν κατόρθωσα νά τά συλλάβω μέ μιά γνήσια πνευματική εὐαισθησία.

15-10-1975. Τίποτε τό ἰδιαίτερο σήμερα. Ἡ κόπωση ἔχει γεμίσει τίς ψυχές μας. «Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκομεν». Ὡς γίνῃ τό θέλημα τοῦ Κυρίου μας.

21-11-1975. Ἦταν εὐλογημένη ἡ χθε-

μη, τήν ἐπισκοποποίησιν τῶν "ἡμετέρων" ἐκ τῶν ἰσχυροτέρων ὑποστηρικτῶν σας. Οὕτως: 1) Ὁ Σεβ. Κίτρου κ. Βαρνάβας προώθησε τοὺς: α) Διονύσιον Λαδόπουλον, διά τήν νεοσυσταθεῖσαν Μητρόπολιν Νεαπόλεως καί Σταυρουπόλεως, β) Χριστόδουλον Παρασκευαΐδην, διά τήν ἀντικανονικῶς κενωθεῖσαν Μητρόπολιν Δημητριάδος, γ) Καλλίνικον Καροῦσον, διά τήν ἀντικανονικῶς, παρανόμως καί αὐθαιρέτως κενωθεῖσαν θέσιν τοῦ Γεν. Δ/τοῦ Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἐπιτυχόν τήν προαγωγήν του εἰς Τιτουλάριον Μητροπολίτην... μᾶς ἐν Παγκρατίῳ πολυκατοικίας, δ) Ἀμβρόσιον Λενῆν, διά τήν θέσιν τοῦ Ἀρχιεραρχαματέως τῆς Ἱ. Συνόδου, ἐκδιωχθέντος τοῦ ἱκανωτάτου καί προσοντούχου Θεοφ. Δέσβης κ. Κοσμᾶ. 2) Ὁ Σεβ. Ν. Ἰωνίας κ. Τιμόθεος τοὺς: α) Χρυσόστομον Βέργην, διά τήν ἀντικανονικῶς κενωθεῖσαν Μητρόπολιν Χαλκίδος, β) Δαμασκηνόν Ρουμελιώτην, διά τήν Μητρόπολιν Μαρωνείας, γ) Ἀγαθάγγελον Ταμπουρατζάκη, διά τήν ἀντικανονικῶς κενωθεῖσαν Μητρόπολιν Διδυμοτείχου. 3) Ὁ Σεβ. Κορινθίας κ. Παντελεήμων τοὺς: α) Προκόπιον Τσακουμάκαν, διά τήν Μητρόπολιν Φιλίππων καί β) Παντελεήμονα Μπαρδάκον, διά τήν Μητρόπολιν Σάμου. 4) Ὁ ἀντικανονικῶς καταλαβόν τόν θρόνον τῆς Μητροπόλεως Ἀττικῆς Σεβ. κ. Δωρόθεος τόν Παντελεήμονα Πετρίδην, διά τήν -ψιλῶ τίτλῳ- Ἐπισκοπήν Αὐλῶνος. 5) Καί κάποιος ἄλλος τόν Τίτον Παπανᾶκον, διά τήν ἀντικανονικῶς κενωθεῖσαν Μητρόπολιν Παραμυθίας.

Ταῦτα, Μακαριώτατε, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τήν "πανσθενῆ Δεξιάν τοῦ Κυρίου" καί εἰς τήν "τιμητικήν καί ἐλευθεραν ψῆφον τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας..."

σινή όλονυκτία. Συμπροσευχηθήκαμε καί συλλειτουργήσαμε μέ τόν Λαρίσης. Ἡ μυστική Τράπεζα σπάει τόν ἀσφυκτικό κλοιό τῶν γεγονότων καί μᾶς δείχνει τό φῶς τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

05-12-1975. Τό πρωῒ εἴχαμε τήν Θεία Λειτουργία. Ἦρθαν ἀπό τίς Μονές Μακρυνοῦ καί Κυνηγοῦ. Σταγόνες δροσιᾶς εἰς τήν ἔρημον. Εὐλογία ἀπό τόν Ἐσταυρωμένον Κύριόν μου.

25-12-1975. Ἐνα δῶρο τοῦ Κυρίου μου ἡ σημερινή ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων. Ἐλειτούργησα τό πρωῒ. Ἀρκετοί φίλοι ἦρθαν νά συμπροσευχηθοῦν μαζί μου. Μιά οἰκογένεια πέρα ἀπό τίς συμβατικότητες. Κοινωνία λατρευτική. Μέσα σ' αὐτή τήν αὐθόρμητη παρουσία νιώθω τό μυστήριό τῆς Ἐκκλησίας.

31-12-1975. Τό τέλος τῆς χρονιάς. Ἦταν γεμάτη περιπέτεια καί πόνο. Ἄρχισε μέ τήν ἐκδημία τοῦ ἀδελφοῦ μας Νικολάου Χαλκίδος καί συνεχίστηκε μ' ὅλες τίς γνωστές διακυμάνσεις. Μοιάζει σάν μιᾶ ἄκαρπη χρονιά περιπλάνησεως μέσα στήν ἔρημο, ἓνα κομμάτι ἀπό τήν περιπλάνησι τοῦ Μωϋσέως. Ὅμως, αὐτή ἡ περιπλάνησι τοῦ Μωϋσέως καί τοῦ λαοῦ του δέν ἦταν ἄκαρπη. Ὡδήγησε στή γῆ τῆς Ἐπαγγελίας. Στή γῆ τῶν ὑποσχέσεων.

Ἄς εἶναι ἡ χρονιά πού πέρασε ἓνα τέτοιο κομμάτι πορείας πρὸς τόν Κύριο καί πρὸς τήν γῆ τῆς ἐπαγγελίας, πρὸς

τόν οὐρανόν.

01-01-1976. Ἄρχισε ὁ χρόνος μέ τήν Θεία Λειτουργία πού ἔκανα στό παρεκκλήσιο τοῦ ἁγίου Σάββα. Πολλοί ἄνθρωποι ἦρθαν νά προσευχθοῦν μαζί μου. Μέ συγκινεῖ ἡ παρουσία καί ἡ ἀγάπη τους.

Εἶναι ἄγνωστη ἡ πορεία καί οἱ ἐξελίξεις τοῦ καινούργιου χρόνου. Παρακαλῶ τόν Κύριο νά μοῦ χαρίζει ὑπομονή. Ἡ κάθε μέρα πού περνάει μοῦ ἀποκαλύπτει περισσότερο τήν πλαστότητα τῆς γήινης ζωῆς μας, καί εἰδικά ὅπως τήν διαμορφώσαμε σήμερα.

11-02-1976. Γεύομαι τήν ὁδύν τῆς σημερινῆς ζωῆς μου, καθὼς ἡ προσωπική περιπέτεια καί ἡ περιπέτεια τῆς Ἐκκλησίας δέν βρίσκουν τέρμα. Ἡ ἀδημονία δέν εἶναι μιᾶ στάση πνευματική. Ἴσως ὁ πόνος εἶναι ἡ γνησιώτερη μορφή ζωῆς καί ἡ γνησιώτερη διακονία τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας.

18-04-1976 ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ. Ἡ Κυριακή τῶν Βαΐων. Ζωντανεῦει μπροστά μου τό μυστήριό τῆς χειροτονίας μου, πού ἔγινε κατὰ τήν Κυριακή τῶν Βαΐων. Εἰσαγωγή στή Μεγάλη Ἐβδομάδα. Τό προανάκρουσμα τοῦ Γολγοθᾶ. Ὁ καλός Θεός μοῦ χάρισε αὐτή τήν εὐλογία, νά γίνη ἡ χειροτονία μου μιᾶ τέτοια ἡμέρα, γιά νά ἔχω μπροστά μου

συνέχεια στή σελίδα 16

Ἡ «Ἐλεύθερη Πληροφόρηση» στό διαδίκτυο.

Διεύθυνση: www.el-pliinfoforisi.gr

Καί οἱ Ἐκδόσεις «Σπορά» στό διαδίκτυο

(γιά μιᾶ γνωριμία μέ τό συγγραφικό ἔργο τοῦ

Μητροπολίτου Ἀττικῆς καί Μεγαριδος Νικοδήμου)

Διεύθυνση: www.spora.gr

Προσωπικό: Για τό ἀρχεῖο τοῦ Μητροπολίτη Ἀττικῆς ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ

ΣΤΙΓΜΕΣ ΑΔΥΝΑΜΙΑΣ

Κύριε... Σωτήρα μας, Λυτρωτή μας...

Τό αἰσθάνομαι ἐσώτερα, ὡς δίστομον ρομφαία
ὄχι μόνο δέν εἶμαι ἕτοιμος νά σταθῶ μπροστά Σου
μ' ἀκόμα Σέ ἀμφισβητεῖ ἡ σκέψη μου, κι' ἡ λογική μου!...
Καί μόνο ἀπό συνήθεια ὑψώνεται τό βλέμμα μου
Τήν ὥρα αὐτή, πού ἡ προσευχή στό στόμα μου
Χάνει τά λόγια της.

Θέλω νά πῶ γιά τίς ἀραχνιασμένες Ἐκκλησίες
Πού ἀπάντησα στή Σινασό, στήν Καισάρεια, στήν Καρπασία.
Γιά τίς καρδιές πού γέρασαν κι' ἀργοπεθαίνουν
γιά ὄσους κουράστηκαν νά περιμένουν τήν Θεϊκή Δικαιοσύνη!

Γέροντα Ἐπίσκοπε, πού οἱ θλίψεις ἄσπρισαν τά μαλλιά σου,
ἦρθε ἡ σειρά σου... Δίνε μας δύναμη ἐσύ ὁ Βασανισμένος
γιατί ἡ ἀπιστία χτυπάει τῆς λογικῆς τήν πόρτα
κι' ἀλοίμονο ἂν θ' ἀνοίξει, καί φανεῖ τῆς Κόλασης τό χάος!...

-Εἶναι λοιπόν πανίσχυρος ὁ Ἀντίχριστος, καί παντοδύναμος
Καί θά ἀφανιστεῖ μονάχα τήν ὥρα τοῦ ἀρμαγεδῶνος!...

Γέροντα Ἐπίσκοπε, πού ἔχεις βαπτισθεῖ καί μυρωθεῖ
«Ἐπίσκοπος Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος»,
Πατέρα τῆς σύγχρονης Ὁρθοδοξίας πολυγραφότατε
Συνεχιστή τῶν ἀσκητῶν καί κολουβάδων...
Πνοή τῆς ζώσας οὐράνιας Ἐκκλησίας,
ἦρθε ἡ στιγμή
νά γονατίσεις καί γιά μᾶς τήν ὥρα αὐτή
πού πάει νά μᾶς παρασύρει τῆς ἀμφιβολίας τό ποτάμι
βλέποντας πόσο ἡ δικαιοσύνη χλευάζεται
ριγμένη στ' ἀβυσσαλέα τῆς Κολάσεως τά Χάη!...

Νίκος Β. ΚΑΜΒΥΣΗΣ

τῆς Ἐθνικῆς Ἑταιρείας Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν

διά βίου τό χρέος τοῦ σταυροῦ καί νά ζῶ τήν ἀρχιερωσύνη σάν μιά προσφορά στή βάσι τοῦ σταυροῦ τοῦ Κυρίου μου.

27-10-1976. Σήμερα ἐτελείωσα τό βιβλίον μου «Καταφιλήσω», πού περιέχει ὁμιλίες πού ἔκανα στίς Ἱερές Μονές. Μιά πρόσθετη στιγμή συγκινήσεως καί μιά ἀφορμή δοξολογίας τοῦ Κυρίου μου.

12-02-1977. Πικραμένη ἡ ψυχή μου. Ὑνας πατέρας πού δέν ἔχει τό δικαίωμα νά χειραγωγήσῃ στό ἱερό θυσιαστήριο τά παιδιά του. Εἶναι κι' αὐτό ἕνα κομμάτι τοῦ σταυροῦ.

22-09-1977. Ἐτέλειωσα τό μικρό βιβλίο: Γράμματα σ' ἕνα νέο ἱερέα. Καί γι' αὐτό ἡ καρδιά μου εἶναι γεμάτη ἐγνωμοσύνη πρὸς τόν Κύριο.

23-09-1977. Ἔδωσα γιά ἐκτύπωση σέ δεύτερη ἔκδοσι τό βιβλίο: ἡ Ἀγωνία ἐνός ἱερέως.

24-09-1977. Παρέλαβα τό βιβλίο «Αὐτοκτόνησε ἕνας αἰώνας».

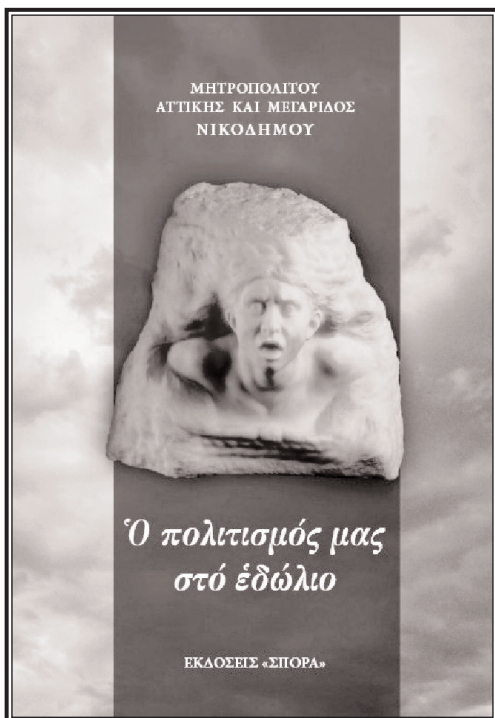
06-12-1977. Ἐλειτούργησε ὁ Δημητριάδος Ἡλίας. Ἦρθε καί ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως καί συζητήσαμε λίγο. Σήμερα ἔδωσα τό νέο βιβλίο μου «Γράμματα σ' ἕνα νέο ἱερέα» πρὸς ἐκτύπωση.

07-11-1979. Μέ πρότασι τοῦ Σεραφείμ καί μέ 40 ψήφους ἐπανέφεραν τά παρατσούκλια.

Τόν Κύριό μου τόν ἐκάλεσαν «Ναζαρηνό». Γιατί ἐγώ νά στενοχωροῦμαι γιά τήν διάθεσι ἐμπαιγμοῦ πού δείχνουν οἱ σύγχρονοι ἀρχιερεῖς ἔναντί μου καί ἔναντι τῶν συνεξορίστων μου ἀδελφῶν;

Τό βιβλίο πού δέν πρόλαβε νά πάρει στά χέρια του ὁ μακαριστός ἐπίσκοπός μας

Ὁ πολιτισμός μας στό ἐδώλιο

Τό τελευταῖο βιβλίο τοῦ σεβασμιωτάτου Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος Νικοδήμου μεταδίδει τήν ἀνησυχία του καί τόν προβληματισμό του γιά τόν τρόπο πού οἰκοδομήσαμε τόν πολιτισμό μας. Πῶς θεωρήσαμε τήν ἀξία «ἄνθρωπος». Τά σαθρά θεμέλια τῆς οἰκογένειας πού θέσαμε. Τό κοινωνικό περιβάλλον ὅπως τό διαμορφώσαμε. Τίς κοινωνικές πληγές, πού τίς ἀφήσαμε χαίνουσες νά μολύνουν ὅλο καί πιό πολύ τόν κοινωνικό ἰστό. Τά ἀπόνερα τῆς διαφθορᾶς, πού τά ἀφήσαμε νά μολύνουν σήμερα τά πάντα. Τήν θύελλα τῆς σύγχρονης κρίσης, πού ξεσπάει ὄχι μόνο ἐξ αἰτίας τῆς ὑλικῆς ἀλλά καί τῆς πνευματικῆς μας πτώχευσης.